

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра права Європейського Союзу

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВО МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма/спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2017

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Право міжнародної безпеки» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 21 с.

Розробник

Білоусов Євген Миколайович – доцент кафедри права Європейського Союзу, доктор юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права
(протокол № 3 від 7 листопада 2017 р.)

Зміни та доповнення затверджено на засіданні кафедри
Права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2020 р.)

Завідувач кафедри

Яковюк Іван Васильович

Зміст

1.	Опис навчальної дисципліни.....	4
2.	Очікувані результати навчання.....	5
3.	Програма навчальної дисципліни.....	7
4.	Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	10
5.	Теми лекційних і практичних занять.....	11
5.1.	Теми лекційних занять.....	11
5.2.	Теми практичних занять.....	13
6.	Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання.....	14
7.	Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	18

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Право міжнародної безпеки» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальності 293 «Міжнародне право» галузі знань 29 «Міжнародні відносини».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 4	Спеціальність – 293 «Міжнародне право»	Рік підготовки:	Рік підготовки:
		5-8 семестр	5-8 семестр
Загальна кількість годин - 150		Лекції	Лекції
	Спеціалізація – «Міжнародне право»	32 год.	4 год.
		Практичні заняття	Практичні заняття
		32 год.	8 год.
	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Самостійна робота	Самостійна робота
		86 год.	138 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-4, самостійної роботи студента - 6-8.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань
		знань іспит	іспит

Мета навчальної дисципліни – сформувати у студентів наукове розуміння щодо теоретико-методологічних засад створення та функціонування міжнародно-правового механізму забезпечення міжнародної безпеки й практичних основ її організаційно-інституційного забезпечення; сформувати у них практичні навички щодо систематизованого і комплексного підходу до розуміння права міжнародної безпеки як системи міжнародних відносин, заснованої на дотриманні всіма державами загальноновизнаних принципів і норм міжнародного права, що виключає вирішення спірних питань і розбіжностей за допомогою сили чи загрози силою.

Завдання:

- отримання та засвоєння знань про виникнення і розвиток наукових досліджень в сфері права міжнародної безпеки, їх місце і роль в структурі науки про міжнародні відносини;
- освоєння базового понятійно-категоріального апарату і методологічного інструментарію теорії права міжнародної безпеки;
- визначення співвідношення і взаємодії міжнародного права, внутрішньодержавного права і права міжнародної безпеки в їх взаємозв'язку і взаєморозумінні;
- вивчення основних підходів до розуміння сутності, форм і методів забезпечення міжнародної безпеки;
- формування уявлень про співвідношення національної безпеки, регіональної безпеки та міжнародної безпеки як взаємопов'язаних підсистем, що слугують основою для створення й функціонування глобальної системи забезпечення міжнародної безпеки;
- розкриття основних соціально-політичних та економічних тенденцій і протиріч у сфері міжнародної безпеки, в тому числі в контексті співвідношення їх з національними інтересами і пріоритетами національної безпеки України;
- оволодіння елементарними навичками застосування методів аналізу і синтезу, індукції і дедукції, порівняння, моделювання і прогнозування в сфері міжнародної безпеки;
- розвиток аналітичних і пошукових здібностей у студентів, прищеплення їм навичок самостійної роботи з науковою та навчальною літературою, з нормативно-правовими актами різного рівня ієрархічності.

Пререквізити: «Універсальні та регіональні системи захисту прав людини», «Історія міжнародного права», «Міжнародне публічне право».

Кореквізити: «Основи геополітики», «Міжнародне співробітництво у боротьбі із злочинністю», «Історія європейської інтеграції», «Право міжнародних організацій».

Постреквізити: «Європейський Союз в міжнародних відносинах».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання**:

РН 1. Демонструвати знання й розуміння сучасних правових доктрин, категорій, принципів права міжнародної безпеки.

РН 2. Оцінювати перспективи і тенденції трансформації концепцій міжнародної безпеки (як у світі, так і в Україні).

РН 3. Знати й розуміти логіку глобальних процесів розвитку всесвітньої політичної та економічної систем сучасного глобального світу в

їх історичній, економічній і правовій обумовленості.

РН 4. Характеризувати динаміку основних характеристик середовища міжнародної безпеки та розуміння їх впливу на національну безпеку держав світу, в тому числі й Україну.

РН 5. Аналізувати сутність світових економічних, екологічних, демографічних, міграційних процесів, розуміти механізми взаємовпливу планетарного середовища, світової економіки і світової політики в контексті забезпечення міжнародної безпеки.

РН 6. Визначати теоретичні засади інтеграційних процесів у світовій системі, особливості та протиріччя процесів міжнародної інтеграції в контексті їх впливу на міжнародну безпеку.

РН 7. Надавати правову оцінку стану, тенденціям розвитку та особливостям територіальної організації соціально-економічного комплексу регіонів світу і України в контексті участі держав у глобальній системі забезпечення міжнародної безпеки.

РН 8. Застосовувати теоретичні знання для аналізу поточних проблем держав світу, пов'язаних з міжнародною безпекою.

РН 9. Визначати засоби застосування теоретичних моделей і сучасних наукових досліджень до аналізу практичних ситуацій, пов'язаних із забезпеченням міжнародної безпеки в умовах інтернаціоналізації та глобалізації.

РН 10. Аналізувати правозастосовну і правоохоронну практику, наукову інформацію, вітчизняний і зарубіжний досвід з права міжнародної безпеки.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародне право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК - 6. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел.

ЗК - 7. Навички використання інформаційних технологій і баз даних.

ЗК - 9. Здатність працювати самостійно.

Спеціальних компетентностей:

СК -2. Здатність критично осмислювати основні теорії, принципи і поняття у процесі застосування міжнародного права.

СК - 3. Знання і розуміння процесів впливу міжнародного права на функціонування міжнародного співтовариства, взаємодії норм міжнародного права з іншими нормативними міжнародними системами.

СК - 6. Здатність визначати поняття суб'єкта міжнародного права, а також особливості міжнародної правосуб'єктності окремих категорій суб'єктів міжнародного права.

СК - 8. Здатність тлумачити міжнародно-правові звичаї, міжнародні договори, односторонні міжнародно-правові акти держав, резолюції

міжнародних міжурядових організацій та міжнародних міжурядових конференцій.

СК - 9. Здатність виявляти проблеми і працювати в основних сферах взаємодії міжнародного і національного права.

СК - 10. Знання механізму застосування інституту міжнародно-правової відповідальності.

СК - 12. Знання міжнародних судових органів як мирних засобів вирішення міжнародних спорів.

СК - 17. Здатність визначати механізми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю.

СК - 18. Здатність здійснювати аналіз механізмів підтримання міжнародного миру і безпеки на універсальному і регіональному рівнях.

Програмних результатів навчання:

ПРН - 3. Виявляти знання основних концепцій та ключових понять міжнародного права.

ПРН - 5. Характеризувати процес імплементації міжнародно-правових зобов'язань у національний правопорядок України.

ПРН - 6. Здійснювати аналіз законодавства України на відповідність нормам міжнародного права.

ПРН - 7. Характеризувати еволюцію та сучасний стан суб'єктів міжнародного права, прогнозувати подальше розширення кола суб'єктів міжнародного права.

ПРН - 10. Виявляти розуміння співвідношення міжнародно-правової відповідальності та міжнародно-правових санкцій і контрзаходів.

ПРН - 11. Виявляти знання мирних засобів вирішення міжнародних спорів.

ПРН - 17. Інтерпретувати механізми міжнародно-правового співробітництва Європейського Союзу з третіми країнами, у тому числі з Україною.

ПРН - 19. Аналізувати й оцінювати обставини справи, кваліфікувати правовідносини.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Поняття, джерела та принципи права міжнародної безпеки. Суб'єкти права міжнародної безпеки.

Тема 1. Введення в курс «Право міжнародної безпеки»

Поняття «безпека» (національний та міжнародний рівні). Поняття «право міжнародної безпеки». Становлення права міжнародної безпеки як окремої галузі міжнародного права. Об'єкти забезпечення безпеки (національний та міжнародні рівні). Моделі міжнародної безпеки. Співвідношення понять «міжнародна», «регіональна», «національна» безпека.

Тема 2. Джерела права міжнародної безпеки

Поняття джерел права міжнародної безпеки. Система джерел права міжнародної безпеки. Міжнародні договори – основне джерело права міжнародної безпеки. Рішення (акти) міжнародних організацій – як джерело права міжнародної безпеки.

Тема 3. Принципи права міжнародної безпеки

Поняття принципів права міжнародної безпеки. Система принципів права міжнародної безпеки. Характеристика основних (загальних) принципів права міжнародної безпеки. Характеристика спеціальних принципів права міжнародної безпеки.

Тема 4. Суб'єкти права міжнародної безпеки

Держава як основний суб'єкт права міжнародної безпеки. Україна як самостійний суб'єкт права міжнародної безпеки. Правовий статус міжнародних організації з підтримки мира та безпеки як суб'єкта права міжнародної безпеки. Види міжнародних організацій з підтримки мира та безпеки.

Модуль 2. Загальні засади забезпечення міжнародної безпеки

Тема 5. Міжнародно-правові основи забезпечення міжнародної безпеки

Міжнародно-правові основи забезпечення безпеки держави і її елементів. ООН як провідна глобальна організація забезпечення міжнародної безпеки: історія створення та розвиток. Органи ООН з підтримки миру та безпеки (Рада Безпеки, Генеральна Асамблея, Міжнародний суд ООН). Роль Статуту ООН у праві міжнародної безпеки. «Збройні сили ООН».

Тема 6. Регіональні системи забезпечення міжнародної безпеки

Регіональні системи колективної безпеки. Роль ОБСЄ в системі міжнародної безпеки: від наради до організації. Пріоритетні напрямки діяльності ОБСЄ з підтримки безпеки та миру. Місце НАТО у формуванні сучасної системи міжнародної безпеки. Роль Європейського Союзу в системі міжнародної безпеки. Інші регіональні системи колективної безпеки (ШОС, ОДКБ, СНД, ОАД, Африканський союз).

Тема 7. Національні системи забезпечення міжнародної безпеки

Національні системи забезпечення міжнародної безпеки. Системи забезпечення національної безпеки (СЗНБ). Об'єкти СЗНБ. Суб'єкти СЗНБ. Функції та основні завдання СЗНБ. Національні системи забезпечення національної безпеки держав-членів ЄС (Німеччина, Італія, Франція, Іспанія та ін.). Вектори розвитку України у сфері забезпечення безпеки. Повноваження та компетенція органів влади в Україні в сфері безпеки. Закон

України «Про національну безпеку України». Співробітництво Україна-НАТО.

Модуль 3. Механізми забезпечення міжнародної безпеки

Тема 8. Загрози та виклики міжнародній безпеці

Загрози та виклики міжнародній безпеці. Глобалізаційні загрози та виклики міжнародній безпеці. Види загроз міжнародній безпеці. Ядерне протистояння між «західним» та «східним» блоками. Режим непоширення ядерної зброї. «Жорсткі» і «м'які» загрози міжнародній безпеці. Проблема відвернення третьої світової війни та роль національних і регіональних форм безпеки в цьому процесі. Гібридна війна. Інформаційна війна. Поняття «кіберзлочинів».

Тема 9. Організаційно-правові основи діяльності по підтриманню мира та безпеки

Операції з підтримання миру. Операції з підтримання миру першого покоління. Операції з підтримання миру другого покоління. Сучасні операції з підтримання миру. Види операцій у рамках миротворчої діяльності. Інтереси України щодо участі в операціях з підтримки миру. Нормативно-правове регулювання миротворчої діяльності України: національний та міжнародний контекст. Місце України в міжнародних миротворчих силах, зокрема під егідою ООН та ОБСЄ.

Тема 10. Роззброєння і обмеження озброєнь

Поняття «роззброєння». Договори у сфері роззброєння. Міжнародно-правове регулювання роззброєння та обмеження озброєнь на універсальному рівні. Часткові заходи по роззброєнню. Зброя масового знищення. Поняття «стратегічне озброєння». Звичайні озброєння. Демілітаризація та нейтралізація. Заходи довіри. Перевірка дотримання зобов'язань. Україна як учасниця міжнародних угод у сфері роззброєння та обмеження озброєнь. Будапештський меморандум.

Тема 11. Міжнародно-правові режими протидії тероризму

Визначення поняття «тероризм» та інших суміжних категорій. Суть та структура міжнародно-правового режиму протидії тероризму. Міжнародно-правове регулювання форм протидії тероризму. Проведення контртерористичних операцій. Міжнародна співпраця в боротьбі з фінансуванням тероризму. Транснаціональний тероризм.

Модуль 4. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки

Тема 12. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки

Поняття міжнародно-правової відповідальності у сфері міжнародної безпеки. Підстави міжнародно-правової відповідальності у сфері міжнародної безпеки: юридичні, фактичні, процесуальні. Види міжнародно-правової відповідальності у сфері міжнародної безпеки. Обставини, що виключають відповідальність у сфері міжнародної безпеки.

Міжнародне правопорушення у сфері міжнародно-правової відповідальності у сфері міжнародної безпеки. Ознаки міжнародного правопорушення у сфері міжнародно-правової відповідальності у сфері міжнародної безпеки. Склад міжнародного правопорушення у сфері міжнародно-правової відповідальності у сфері міжнародної безпеки. Види міжнародних правопорушень у сфері міжнародної безпеки. Міжнародні злочини. Міжнародні делікти.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
Л		ПЗ	СРС	Л		ПЗ	СРС	
Модуль 1. Поняття, джерела та принципи права міжнародної безпеки. Суб'єкти права міжнародної безпеки.								
Тема 1. Введення в курс права міжнародної безпеки	16	4	4	4	14			8
Тема 2. Джерела права міжнародної безпеки	20	2	2	6	18			8
Тема 3. Принципи права міжнародної безпеки	20	2	2	6	18			8
Тема 4. Суб'єкти права міжнародної безпеки	20	4	4	4	18	2	2	4
<i>Разом</i>	<i>36</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>20</i>	<i>32</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>28</i>
Модуль 2. Загальні засади забезпечення міжнародної безпеки								
Тема 5. Міжнародно-правові засоби забезпечення міжнародної безпеки	16	2	2	8	18	2	2	14
Тема 6. Регіональні системи колективної безпеки	14	2	2	8	16		2	14

Тема 7. Національні системи забезпечення безпеки	14	4	4	4	14			14
<i>Разом</i>	<i>44</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>42</i>
Модуль 3. Механізми забезпечення міжнародної безпеки								
Тема 8. Загрози та виклики міжнародній безпеці	12	2	2	8	12			12
Тема 9. Організаційно-правові основи діяльності по підтриманню мира та безпеки	12	2	2	8	10			12
Тема 10. Роззброєння і обмеження озброєнь	12	2	2	8	14			12
Тема 11. Міжнародно-правові режими протидії тероризму	12	2	2	8	14			12
<i>Разом</i>	<i>48</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>32</i>	<i>36</i>			<i>48</i>
Модуль 4. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки								
Тема 12. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки	22	4	4	14	10		2	20
<i>Разом</i>	<i>22</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>14</i>	<i>32</i>		<i>2</i>	<i>20</i>
Усього годин / кредитів ECTS	150 / 5	32	32	86	150 / 5	4	8	138

5. Темы лекційних і практичних занять

5.1. Темы лекційних занять

Темы навчальної дисципліни	Темы лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Поняття, джерела та принципи права міжнародної безпеки. Суб'єкти права міжнародної безпеки			

Тема 1. Введення в курс права міжнародної безпеки	1.1. Введення в курс права міжнародної безпеки	2	
	1.2. Поняття «міжнародна безпека» (міжнародний та національний рівні)	2	
Тема 2. Джерела права міжнародної безпеки	2. Джерела права міжнародної безпеки	2	
Тема 3. Принципи права міжнародної безпеки	3. Принципи права міжнародної безпеки	2	
Тема 4. Суб'єкти права міжнародної безпеки	4.1 Суб'єкти забезпечення міжнародної безпеки (міжнародний та регіональний рівні)	2	2
	4.2. Суб'єкти забезпечення міжнародної безпеки (національний рівень)	2	
Модуль 2. Загальні засади забезпечення міжнародної безпеки			
Тема 5. Міжнародно-правові засоби забезпечення міжнародної безпеки	5. Міжнародно-правові засоби забезпечення міжнародної безпеки	2	2
Тема 6. Регіональні системи колективної безпеки	6. Регіональні системи колективної безпеки	2	
Тема 7. Національні системи забезпечення безпеки	7.1. Національні системи забезпечення безпеки (ч. 1)	2	
	7.2. Національні системи забезпечення безпеки (ч. 2)	2	
Модуль 3. Механізми забезпечення міжнародної безпеки			
Тема 8. Загрози та виклики міжнародній безпеці	8. Загрози та виклики міжнародній безпеці	2	2
Тема 9. Організаційно-правові основи діяльності по підтриманню мира та безпеки	9. Організаційно-правові основи діяльності по підтриманню мира та безпеки	2	
Тема 10. Роззброєння і обмеження озброєнь	10. Роззброєння і обмеження озброєнь	2	
Тема 11. Міжнародно-правові режими протидії тероризму	11. Міжнародно-правові режими протидії тероризму	2	

Модуль 4. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки			
Тема 12. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки	12.1. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки (ч. 1)	2	
	12.2. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки (ч. 2)	2	
Усього		32	4

5.2. Тематики практичних занять

Тематики навчальної дисципліни	Тематики практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Поняття, джерела та принципи права міжнародної безпеки. Суб'єкти права міжнародної безпеки			
Тема 1. Введення в курс права міжнародної безпеки	1.1. Введення в курс права міжнародної безпеки	2	
	1.2. Поняття «міжнародна безпека» (міжнародний та національний рівні)	2	
Тема 2. Джерела права міжнародної безпеки	2. Джерела права міжнародної безпеки	2	
Тема 3. Принципи права міжнародної безпеки	3. Принципи права міжнародної безпеки	2	
Тема 4. Суб'єкти права міжнародної безпеки	4.1 Суб'єкти забезпечення міжнародної безпеки (міжнародний та регіональний рівні)	2	2
	4.2. Суб'єкти забезпечення міжнародної безпеки (національний рівень)	2	
Модуль 2. Загальні засади забезпечення міжнародної безпеки			
Тема 5. Міжнародно-правові засоби забезпечення	5. Міжнародно-правові засоби забезпечення	2	2

міжнародної безпеки	міжнародної безпеки		
Тема 6. Регіональні системи колективної безпеки	6. Регіональні системи колективної безпеки	2	2
Тема 7. Національні системи забезпечення безпеки	7.1. Національні системи забезпечення безпеки (ч. 1)	2	
	7.2. Національні системи забезпечення безпеки (ч. 2)	2	
Модуль 3. Механізми забезпечення міжнародної безпеки			
Тема 8. Загрози та виклики міжнародній безпеці	8. Загрози та виклики міжнародній безпеці	2	
Тема 9. Організаційно-правові основи діяльності по підтриманню мира та безпеки	9. Організаційно-правові основи діяльності по підтриманню мира та безпеки	2	
Тема 10. Роззброєння і обмеження озброєнь	10. Роззброєння і обмеження озброєнь	2	
Тема 11. Міжнародно-правові режими протидії тероризму	11. Міжнародно-правові режими протидії тероризму	2	
Модуль 4. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки			
Тема 12. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки	12.1. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки (ч. 1)	2	2
	12.2. Міжнародно-правова відповідальність в сфері міжнародної безпеки (ч. 2)	2	
Усього		32	8

6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Право міжнародної безпеки» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких

засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист портфоліо практики Міжнародного суду ООН або Міжнародного кримінального суду, захист реферату за ініціативи студента тощо. За результатами практичних занять із кожного з чотирьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 8 балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (опрацювання нової наукової та навчальної літератури; робота над кейсами; виконання практичних завдань, самотестування; написання есе та рефератів; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; підготовка портфоліо практики Міжнародного суду ООН або Міжнародного кримінального суду; участь у конкурсах студентських наукових праць; підготовка до практичних занять, колоквиумів та іспиту). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8.

Формою **підсумкового контролю** знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Право міжнародної безпеки»:

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль Іспит	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття						
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Модуль № 4			
max 8	max 8	max 8	max 8	max 8	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Право міжнародної безпеки»:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному	Max 8	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	6	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.

занятті (за модуль)	4	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	2	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 8	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	7	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	6	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	5	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	4	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
	Іспит	Max 60
55		1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з

		дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

безпеки» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти

1. Віденська конвенція «Про консульські зносини» 24 квітня 1963 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text (дата звернення: 25.02.2020).
2. Декларація ООН про принципи міжнародного права 1970 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_569 (дата звернення: 25.02.2020).
3. Загальна декларація прав людини. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 25.02.2020).
4. Заключний акт НБСЄ Хельсінкі 1975 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_055 (дата звернення: 25.02.2020).
5. Міжнародна конвенція о боротьбі с захватом заложників: Принята ГА ООН 17 декабля 1979. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/hostages.shtml (дата звернення: 25.02.2020).
6. Нью-Йоркська Конвенція «Про спеціальні місії» 8 грудня 1969

року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_092#Text (дата звернення: 25.02.2020).

7. Статут Організації Об'єднаних Націй . URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010 (дата звернення: 25.02.2020).

8. Статут Ради Європи. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_001 (дата звернення: 25.02.2020).

9. Статут Співдружності Незалежних Держав. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/997_033 (дата звернення: 25.02.2020).

7.2. Література

Основна література

1. Бодрук О. Структури воєнної безпеки: національний та міжнародний аспекти. Київ : НІПМБ, 2001. 299 с.

2. Вітошинський Б. Війна і міжнародне право: збірник праць. Київ: УВС ім. Ю. Липи, 2014. 559 с.

3. Качинський А.Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень: монографія. Київ : НІСД, 2013. 104 с.

4. Ліпкан В.А. Національна і міжнародна безпека в визначеннях та поняттях. Київ : Текст, 2006. 256 с.

5. Льовін А.В. Міжнародно-правове регулювання передач ядерних матеріалів: нормативний аспект. Київ, 2011. 215 с.

6. Міжнародні системи та глобальний розвиток : підручник / за ред. Л.В. Губерського, В.А. Манжолі. Київ : «Київський університет», 2008. 512 с.

7. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / Геець В.М., Кизим М.О., Клебанова Т.С., Черняк О.І. та ін.; за ред. Гейця В.М.: монографія. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2006. 240 с.

8. Потехін О., Тодоров І. Глобалізація безпеки : навч. посібн. Донецьк, 2011. 246 с.

9. Стаканов Р.Д. Регіональна політика регулювання міжнародної трудової міграції. Ужгород, 2017. 550 с.

10. Сушко О., Горбач В., Козій І., Матюханов А. Зовнішня та безпекова політика: шанси та межі багатовекторності. URL: <http://www.euroatlantica.info/index.php?id=4192>.

11. Трансформація національних концепцій безпеки як відповідь на нові глобальні та регіональні виклики і загрози: досвід України та НАТО : зб. міжнар. конф. / упоряди. В.Ю. Цюкало, М.О. Паламарчук, В.О. Семененко; за аг. ред. К.А. Кононенка. Київ: НІСД, 2012. 80 с.

12. Україна в системі міжнародної безпеки. Національний інститут проблем міжнародної безпеки. Київ : ПЦ «Фоліант», 2009. 572 с.

Додаткова література

1. Берроузу М. Глобальные тенденции 2030 : Альтернативные миры. 2013. 137 с.

2. Буяджа С. Позитивний досвід правового регулювання боротьби з кіберзлочинністю в країнах ЄС. Європейський політичний і правовий

- діскурс. 2017. №4. URL: <https://eppd13.cz/wp-content/uploads/2017/2017-4-4/07.pdf>.
3. Гальчинський А.С. Криза і цикли світового розвитку. Київ : «АДЕФ-Україна», 2009. 392 с.
 4. Гашимов Е. Право міжнародної безпеки. Віче, 2008. №15. С.45-46.
 5. Горбулін В.П., Шевцов А.І. Шляхи зміцнення національної безпеки України. *Стратегічна панорама*. 2010. № 1 (38). С. 6-16.
 6. Каляев А. Збройні сили України у миротворчих операціях ООН і ОБСЄ. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Збірник наук. праць. 2009. №14. С. 396–408.
 7. Коваль І.М. Глобалізація, загальна безпека і безпека в Україні. Одеса: «Астропринт», 2008. С. 33-46.
 8. Константинов В.Ю., Мінгазутдінов І.О., Капітоненко М.Г., Галака С.П., Кривонос Р.А. Безпека у глобальному світі / Міжнародні системи та глобальний розвиток : підручник / Кер. авт. колективу О.А. Коппель; за ред. Л.В. Губерського, В.А. Манжолі. Київ: «Київський університет», 2008. С. 389-468.
 9. ОБСЄ: сучасні виклики та перспективи розвитку. Аналітична доповідь. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1518/>.
 10. Пирожков С.І. Концептуальні підходи до формування системи національної безпеки України. *Стратегічна панорама*. 2003. № 1. С. 93-106.
 11. Резнікова О.О., А.О. Місюра, С.В. Дрьомов, К.Є. Войтовський. Міжнародний досвід боротьби із сепаратизмом: висновки для України: аналіт. доп. Київ: НІСД, 2016. 52 с. – URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Separatism_druk-8a53a.pdf.
 12. Ржевська В.С. ООН — етап у розвитку концепції колективної безпеки. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2011. № 96(1). С. 159-162. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmv_2011_96\(1\)__28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmv_2011_96(1)__28).
 13. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. Київ: НІСД, 2017. 496 с.
 14. Сербіна Ю., О. Сирінська, О. Степаненко, Р. Томенчук, Г. Шелест. Головування України в ОБСЄ у 2013 р.: підведення підсумків та окреслення перспектив : аналітична доповідь. Київ, 2013. 13 с.
 15. Стародуб Т. С. Підходи до визначення «регіональна безпека». *Стратегічна панорама*. 2006. № 3. С. 54-59.
 16. Ткачук П.П., Гула Р.В., Сивак І.О. Інформаційна війна і національна безпека. Львів: НА СВУ, 2015. 265 с.
 17. Троицкий М.А. Международная и национальная безопасность: учебное пособие. Москва: МГИМО(У) МИД России, 2006. 52 с.
 18. Україна в системі міжнародних заходів щодо придністровського врегулювання: пріоритети та інструменти : аналітична доповідь / Г. Шелест, І. Максименко, Ю. Сербіна, Л. Хомич; за ред. В. Якушика. Одеса: Фенікс, 2011. 100 с.
 19. Федоров В.Н. Организация Объединенных Наций, другие

международные организации и их роль в XXI веке. Москва: Логос, 2007. 940 с.

7.3. Интернет-ресурси

1. Офіційний сайт ООН. URL: <https://www.un.org>.
2. Офіційний сайт НАТО. URL: <https://www.nato.int>.
3. Офіційний сайт ЄС. URL: <https://eeas.europa.eu>.
4. Офіційний сайт ОБСЄ. URL: <https://www.osce.org>.
5. Офіційний сайт МАГАТЕ. URL: <https://www.iaea.org>.
6. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <https://www.imf.org>.
7. Червоний список МСОП. URL: <https://www.iucnredlist.org>.
8. База рішень ЄСПЛ. URL: <https://hudoc.echr.coe.int>.

7.4. СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=623:kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu&Itemid=151

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів Oxford University Press, до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).